

Gäller för: Verksamhet An-Op-IVA Mölndal

Giltig från: 2024-11-29

Innehållsansvar: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Giltig till: 2026-11-29

Godkänd av: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Klonidin (Catapresan), IVA Mölndal

Förändringar sedan föregående version

Revidering och formaterad enligt ny mall.

Innehållsförteckning

Förändringar sedan föregående version	1
Bakgrund och syfte	1
Arbetsbeskrivning	2
Indikation	2
Kontraindikation, försiktighet och biverkningar	2
Iordningställande och dosering	2
Farmakodynamik	3
Farmakokinetik	3
Uppföljning	3
Arbetsgrupp	3
Källförteckning	3

Bakgrund och syfte

Klonidin är en α -adrenoreceptorstimulerare med huvudsaklig effekt i CNS. Detta leder till en minskning av sympatisk aktivitet, perifert resistens, renal vaskulär resistens, hjärtfrekvens och blodtryck. Det renala blodflödet och därmed den glomerulära filtrationshastigheten är i stort sett oförändrade. (1)

Arbetsbeskrivning

Indikation

Ensamt eller som tillägg till andra sedativa läkemedel då dämpning av sympatikus önskas, så som abstinens och oro.

Ensamt eller som tillägg till annan smärtlindring.

Hypertension.

Kontraindikation, försiktighet och biverkningar

Svår bradyarytmi orsakad av sick sinus syndrome eller AV-block II-III, hypotension.

Ta särskild hänsyn vid användning av andra läkemedel som kan orsaka eller potentiera bradyarytmier, så som betablockerare. Beakta även samtidig användning med antihypertensiva läkemedel.

Bör inte användas tillsammans med dexmedetomidin (Dexdor).

lordningställande och dosering

Administrering som injektion

Klonidin (Catapresan) 150 µg/mL 1 mL i NaCl 9 mg/mL 9 mL ger 10 mL 15 µg/mL.

1-2 µg/kg ges under 5-10 minuter. Maxdos 150 µg x4.

Administrering som infusion

Klonidin (Catapresan) 150 µg/mL 5 mL i NaCl 9 mg/mL 45 mL ger 50 mL 15 µg/mL.

Ges via sprutpump.

Doseras 0,1-1 (-2) µg/kg/h. Startdos vanligen 0,33 µg/kg/h. Vi högre dosen minskar den hypotensiva effekten.

Administrering per oral med tablett

Tablett Catapresan 75 µg.

Doseras 75-150 µg vb. Maxdos 150 µg x4.

Utsättning

Vid abrupt utsättning av höga doser som givits över längre tid kan symtom i form av takykardi, ångest, motorisk oro och hypertoni uppstå. Genom

försiktig uttappning och eventuell möta upp med per oral behandling kan symtomen minskas.

Farmakodynamik

Klonidin är en α_2 -agonist som inhiberar exciteriska kardiovaskulära neuron. Klonidin har även vissa antagonistiska effekter. Resultatet blir ett minskat sympatikusflöde från CNS, vilket syns som ett minskat arteriellt blodtryck.

Dess effekt vid smärta tros bero på inbindning till α_2 -receptorer i dorsalthornet, vilket påverkar transmissionen av smärta genom minskad afferent smärtrtransmission och således en slags analgesi.

Vid epidural administrering bidrar klonidin, som adjuvant till lokalanestetika, med minskad smärtrtransmission, lokal vasokonstriktion samt minskar opioidbehovet postoperativt. (2)

Farmakokinetik

Vid oral administrering når klonidin maximal koncentration efter 60-90 minuter. Biotillgängligheten är runt 90 %. Klonidin distribueras snabbt i vävnader och har en proteinbindningsgrad på 30-40 %.

Klonidin elimineras till största del renalt i form av oförändrad substans. Halveringstiden är 5-25 timmar och kan öka upp till 41 timmar vid grav njursvikt. (3)

Uppföljning

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i journalsystemet om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO

Arbetsgrupp

Sara Lundin, apotekare, AnOpIVA Mölndal

Källförteckning

1. Catapresan 150 mikrogram/ml injektionsvätska, lösning | Läkemedelsverket [Internet]. [citerad 03 juli 2024]. Tillgänglig vid: <https://www.lakemedelsverket.se/sv/sok-lakemedelsfakta/lakemedel/19700925000021/catapresan-150-mikrogram-ml-injektionsvatska-losning>
2. Yasaei R, Saadabadi A. Clonidine. I: StatPearls [Internet] [Internet]. StatPearls Publishing; 2023 [citerad 03 juli 2024]. Tillgänglig vid: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK459124/>

3. Amna S, Øhlenschläger T, Sædder EA, Sigaard JV, Bergmann TK.
Review of clinical pharmacokinetics and pharmacodynamics of clonidine as
an adjunct to opioids in palliative care. *Basic Clin Pharmacol Toxicol*.
2024;134(4):485–97.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet An-Op-IVA Mölndal

Innehållsansvar: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Godkänd av: Karin Kleiven Thiringer, (karth5), Överläkare

Dokument-ID: SU9805-1593997-308

Version: 14.0

Giltig från: 2024-11-29

Giltig till: 2026-11-29